

A portrait of Charles Groenhuijsen, a man with dark, wavy hair, wearing a dark blue blazer over a light blue and white striped shirt. He is looking off to the side with a slight smile. The background is a blurred outdoor setting with bare tree branches.

MEDIA

“Ik hou van de can-do mentaliteit”

Charles Groenhuijsen

Charles Groenhuijsen

VERSLAGGEVER EN AUTEUR

This land is your land, this land is my land / This land was made for you and me, zong de befaamde folk singer Woody Guthrie destijds over Amerika. De één beschouwt het als een bizarre samenleving, de ander voelt zich er thuis. Oud-correspondent Charles Groenhuijsen kan zich opgewekt verbazen over de Verenigde Staten: "Ook in een hard land kunnen heel aardige mensen wonen."

"Welnee, het ging George Bush niet om de olie. Was dat het geval geweest, dan had hij Saddam wel uitgenodigd op z'n ranch in Crawford, Texas. Had-ie het spul veel goedkoper gekregen. De motieven om Irak binnen te vallen waren twijfelachtig, maar met olie had het niet te maken. Of het zou moeten zijn dat een stabiele olietoevoer vanuit het Midden-Oosten van belang is voor de wereldeconomie. Bush heeft echter vanaf het begin gezegd: de olie-industrie is van Irak, niet van ons. Daar handelt hij ook naar. Vaak wordt beweerd dat 'G.W.' zo dom is. Dat is-ie niet. Voordat je Bush een uilskuiken noemt, moet je wel weten wat voor man het is en wat hem beweegt. Oké, het is geen man die intellectueel geïnteresseerd is. Hij is onvoldoende nieuwsgierig, dat is volgens mij zijn grootste gebrek. Hij zou eindelijk eens het begrip 'nieuwsgierigheid' moeten opzoeken in het woordenboek. Niks leuker in het leven dan op zoek gaan naar het nieuwe, het andere, het dwarse. Jezelf voortdurend blijven afvragen: kan het ook anders, heb ik gelijk of niet? Erachter komen dat je op sommige punten ongelijk hebt. Jezelf voortdurend blijven toetsen en op grond van nieuwsgierigheid tot verrassende inzichten komen, dat ontbreekt bij Bush. En het breekt hem nu ook op: zijn populariteit in eigen land is bedroevend laag. Z'n approval rate ligt structureel beneden de 40 procent. Het is voor een president niet ongebruikelijk om in de tweede ambtstermijn slechte cijfers te krijgen, maar dit ziet er somber uit. Er is een aantal staten waar hij op dit moment even niet hoeft langs te komen. Niettemin; zo gauw de Amerikanen ook maar in de verste verte een reden kunnen bedenken om weer enthousiast te worden over hun president – of het nu een Republikein is of een Democraat, dan gebeurt dat."

"Mijn fascinatie voor de Verenigde Staten is vrij vroeg ontstaan. Op de middelbare school had ik al het idee dat het een land was dat me zou passen. Ik wilde wel wat verder kijken dan Nederland. Mijn eerste bezoek was een reis van een week of zes. Met vrienden reed ik van oost naar zuid en van zuid naar west; New York,

New Orleans, San Francisco. Ja, zoiets als Jack Kerouac – on the road. Wat me vanaf de eerste dag bijbleef, is dat Amerikanen zulke buitengewoon aardige mensen zijn. Natuurlijk: Amerika is een natie met grote sociale ongelijkheid en kolossale inkomensverschillen, het is het land van verspilling en van de doodstraf. Aan de andere kant heerst er een onvoorstelbare hartelijkheid.

Geen land met zoveel liefdadigheid. En er is geen land ter de wereld waar zoveel mensen oprecht godsdienstig zijn, wat je daar verder ook van vindt. Binnen onze vriendenkring in Nederland gaat geen enkel stel regelmatig naar de kerk. Van onze Amerikaanse vrienden is er niet één stel dat niet naar de kerk gaat. Als dát niet genoeg tegenstellingen zijn om je over te verbazen. Opgewekt verbazen

vooral – dat lijkt me de basishouding die elke journalist hoort te hebben. Wat mij in de VS zeer aanspreekt is de onvoorwaardelijke can-do mentaliteit: het kan wél! Ik ken geen land waar zoveel mensen die niets waren uiteindelijk iets geworden zijn. En succes wordt je er daadwerkelijk gegund. Problemen zijn geen problemen, maar uitdagingen. Die mateloze energie en opgewektheid zie je terug in het sociale verkeer. Ik voel me daar buitengewoon in thuis.

Toen ik de gelegenheid kreeg correspondent te worden in Washington, heb ik die ook met beide handen aangegrepen. Daar heb ik tot op de laatste dag geen seconde spijt van gehad."

"Wat me opvalt als ik in Nederland ben, is de onge-manierdheid van sommige landgenoten: het kan je gebeuren dat je Schiphol nog niet af bent of je wordt al van de weg getoeterd omdat je rent-a-car-knopendoos even niet wil starten op maandagochtend. Frappant. De verhoudingen zijn hier anders. Zo zijn Nederlanders ten zeerste collectief denkend: als mij iets overkomt, dan wordt dat voor me opgelost. Een Amerikaan weet: dat wordt niet voor mij opgelost. Amerika is het land van het eigen initiatief. Dat werkt in alles door, doe je eigen dingen en wees daar succesvol in. Tezelfdertijd is het een erg hiërarchische samenleving. De baas is de baas. Zo zeer dat je niet tegen de baas durft te zeggen: beste baas, dat doe je verkeerd. Dan sta je vijf minuten later op straat. Al weet ik in-

middels dat je dat ook in Nederland kan overkomen. Ja, in de Verenigde Staten is alles groter en er wordt groter gedacht, maar anderzijds kan zelfs Amerika kleinburgerlijk zijn. Neem de censuur op televisie; anderhalve seconde een tepel in beeld en je krijgt een boete van 500.000 dollar (Nipple Gate: de half ontblote borst van Janet Jackson, live tijdens een optreden bij de Super Bowl, kwam de betreffende zendgemachtigde duur te staan – red.). Ik merkte vorig jaar dat ook mijn eigen kinderen deels in dat patroon groot geworden zijn, door de omgeving waarin we wonen. Op mijn nachtkastje lag namelijk het boekenweekgeschenk van Jan Wolkers met op de omslag een foto van diens vrouw in haar blote bips. Mijn zoontje, toen negen, kwam onze slaapkamer binnen en schrok van wat daar nou op mijn nachtkastje lag. Ik zei: ja, dat is een Nederlands boek, beste vriend. Hij was volkomen geschokt. Dan realiseer je ineens dat Amerika best kleinzielig kan zijn.”

“Na mijn vertrek bij de NOS ben ik nu een boek aan het schrijven over Nederland, daar heb ik veel plezier in. Met opgewekte nieuwsgierigheid kijk ik naar wat er hier aan de hand is. En dan met name naar wat allemaal goed gaat. Dat is mijn natuur: als iedereen zegt dat Amerikanen gek zijn, schrijf ik een boek waarin ik aantoon dat ze dat niet zijn. Iedereen zegt dat het in Nederland zo’n tranendal is? Dan schrijf ik een boek met een compleet ander perspectief. Het is een trend om in te zoomen op alles dat slecht gaat, weer een ver-

schil met de VS. Dat heeft inderdaad te maken met calvinisme en een ‘het glas is half leeg’-mentaliteit. Kijk nou eens wat er wél goed loopt! Er zijn een paar miljoen mensen die in dit land zich met hart en ziel inzetten voor anderen! Denk aan de initiatieven van De Publieke Zaak (zie het interview met Mickey Huijbregtsen in Academy Magazine voorjaar 2005 -red.)

Ja, met allochtonen gaat een en ander verschrikkelijk verkeerd, maar tegelijkertijd is er juist veel reden om optimistisch te zijn. Er is een record aantal allochtone ondernemers, er zijn meer allochtone jongens en meiden dan ooit die het in het onderwijs hartstikke goed doen! Er is een ander verhaal denkbaar dan dat wat in de krantenkoppen staat, zolang je het maar wilt zien. Wanneer Holland pessimistisch is en moppert, dan moppert men op een Nederland dat hen wordt voorgehouden. Indien je alleen analyseert wat mis gaat heb je weinig zicht op positieve ontwikkelingen. Je ziet wel eens Nederlanders terugkeren uit het buitenland, die enkel zaniken over hoe

veel leuker het was in Zimbabwe of Timboektoe – dan denk ik: was dáár dan gebleven.”

Charles Groenhuijsens laatst uitgegeven boek ‘Amerikanen zijn niet gek’ is verschenen bij Uitgeverij Balans en is verkrijgbaar in de betere boekhandel. Momenteel legt hij de laatste hand aan zijn nieuwste boek ‘Leve Nederland’ dat in November zal verschijnen eveneens bij Uitgeverij Balans.

Charles Groenhuijsen (1954) was tijdens zijn studie geschiedenis al actief als journalist voor het universiteitsblad en later ook bij het ANP. Na zijn studie begint hij bij de Volkskrant als reporter Binnenland en later verslaat hij op landelijk niveau thema's als economie en transport. In 1983 wordt hij tv/ verslaggever voor de NOS en in '86 verhuist Groenhuijsen naar Washington en wordt de jongste Amerika correspondent ooit. In de jaren negentig presenteert hij o.a. 'Nova' en 'Het Capitool'. In 1999 ontvangt Groenhuijsen de Prof. Herman Wekker Prijs (onderscheiding voor de journalist die het meest heeft bijgedragen aan de verbreding van informatie over één of meer Engelssprekende landen). Naast zijn drukke bestaan als tv-man/ verslaggever schreef Groenhuijsen talloze columns en meerdere boeken waarin hij de Amerikaanse cultuur op bijzondere wijze belicht. Charles Groenhuisen is een gewaardeerd dagvoorzitter maar ook een prima spreker over uiteenlopende onderwerpen. **Voor nadere informatie: charlesgroenhuijsen@speakersacademy.nl**

“Mensen die geen trek hebben in een goede afloop, die niet moeten denken aan een happy ending kunnen zich wel eens net zo onbegrepen voelen als atheïsten in Amerika” (Arnon Grunberg)